

ANKARA ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Ankara Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından güz ve bahar yarıyılları ile yaz döneminde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Ankara Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik Takvim: Lisansüstü öğretimde yarıyıl, yaz dönemi, yeterlik ve benzeri tarihleri içerecek şekilde Senato tarafından belirlenerek, ilgili enstitülerce ilan edilen öğretim dönemini,
- b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- ç) Anabilim Dalı/Anasanat Dalı: Enstitülerdeki anabilim dalı/anasanat dalını,
- d) Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Akademik Kurulu: Enstitülerdeki anabilim dalı/anasanat dalı akademik kurulunu,
- e) Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Başkanı: Enstitülerdeki anabilim dalı/anasanat dalı başkanını,
- f) Araştırma Yöntemleri Dersi: Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren dersi,
- g) Bilimsel Hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin akademik eksiklerini gidermek amacıyla en çok iki yarıyıl süren ve eğitim süresi içinde sayılmayan tamamlama eğitimini,
- ğ) Bütünleşik Doktora/Sanatta Yeterlik Programı: Lisans derecesine dayalı olarak yürütülen doktora/sanatta yeterlik programını,
- h) Danışman: Enstitüde tezsiz yüksek lisans programına kayıtlı öğrencilere rehberlik etmek üzere ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca önerilen ve enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,
- ı) Doktora Yeterlik/Sanatta Yeterlik Komitesi: Yeterlik sınavlarını düzenlemek ve yürütmek üzere enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- i) Dönem Projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,
- j) DUS: Dış Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
- k) Enstitü: Üniversitede lisansüstü eğitim veren enstitüleri,
- l) Enstitü Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- m) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları, müdür tarafından gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- n) İkinci Tez Danışmanı: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programına kayıtlı öğrencinin tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanını gerektirdiği durumlarda atanan ikinci danışmanı,
- o) İntihal: Bilimsel usullere uygun biçimde gerekli atıfları yapmadan, kaynak göstermeden veya uygun şekilde izin almadan başkalarının fikir, yöntem, veri, eser ve yayınlarını kısmen veya tamamen kendisine aitmiş gibi sunmayı ve yayınlamayı,
- ö) Katkı Payı: 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereğince birinci öğretim öğrencilerinin ödemeleri gereken ücreti,
- p) KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- r) Kredi Sistemi: Bir saat kuramsal ders veya iki saat uygulama karşılığı bir kredi olan ulusal kredi sistemini ya da AKTS'ye göre ders, uygulama ve diğer öğrenim etkinliklerinin kredilendirilmesini,
- s) Lisansüstü Program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik sınavı, sanatta yeterlik sınavı, tez, sanat eseri ve uygulamalarını içeren öğretim programlarını,
- ş) Muaf: Daha önce alınmış ve başarılı olmuş ders/derslerin yerine, kredi ve içerik uyumuna göre kayıtlı olunan programdaki ders/derslerin denkliğinin kabul edilmesi durumunu,
- t) Öğrenci: Lisansüstü eğitim yapmak üzere enstitüde kayıtlı olan öğrencileri,
- u) Öğrenim Ücreti: 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereğince ikinci öğretim, uzaktan öğretim öğrencileri ile birinci veya ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak ücreti,
- ü) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

- v) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü sunularak değerlendirilen yazılı bir metinden oluşan çalışmayı,
- y) Senato: Ankara Üniversitesi Senatosunu,
- z) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- aa) Tez Danışmanı: Yüksek lisans ve doktora için; enstitüde kayıtlı tezli yüksek lisans ve doktora öğrencilerine rehberlik etmek üzere anabilim dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini, sanatta yeterlik için; enstitüde kayıtlı sanatta yeterlik programı öğrencilerine ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser ve temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,
- bb) Tez İzleme Komitesi: Yeterlik sınavında başarılı bulunan doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek görevini üstlenen biri tez danışmanı olmak üzere ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanan en az üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- cc) TÖMER: Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezini,
- çç) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
- dd) Uzaktan Öğretim: Öğretim etkinliklerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı eş ya da farklı zamanlı olarak yürütüldüğü, öğretim elemanları ile öğrencilerin uzaktan etkileşimine dayalı öğretim yöntemini,
- ee) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,
- ff) Üniversite: Ankara Üniversitesini,
- gg) Yarıyıl: Güz ve bahar yarıyıllarından oluşan, yarıyıl sonu sınav günleri hariç, en az 70 iş gününü kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her öğretim yılı için enstitü kurulları tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan öğretim süresini,
- ğğ) Yaz dönemi: 31/5/2015 tarihli ve 25831 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ankara Üniversitesi Yaz Dönemi Eğitim-Öğretim Yönetmeliği gereğince, güz ve bahar yarıyılları dışında dönem sonu sınavları hariç en az 35 iş gününü kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl için enstitü kurulu tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan öğretim süresini,
- hh) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- ıı) Yunus Emre Enstitüsü: Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metnine göre geliştirilen Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS)’nı yapan merkezi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Genel esaslar

MADDE 4 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, enstitülerin anabilim/anasanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür.

(3) Tezsiz yüksek lisans programının hangi enstitü anabilim/anasanat dallarında açılacağı anabilim/anasanat dalının istemi, enstitü kurulunun önerisi ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 ulusal krediden ve 90 AKTS kredisinden az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesinden oluşur. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan önce kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesinin ulusal kredisi olmayıp kapsamı ve koşulları enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. 90 AKTS kredisinin 80 AKTS kredisi dersleri, 10 AKTS kredisi de dönem projesini kapsar. Dönem projesi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri tezsiz yüksek lisans programına dâhil edilmez.

(5) Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans programı, uzaktan öğretim programları olarak da açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve ulusal kredi ile AKTS kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavların yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(7) Enstitü anabilim/anasanat dalının önerisi üzerine, enstitü yönetim kurulunun kararı ile bir yeterlik sınavı da yapılabilir.

(8) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci öğretim programı olarak yürütülebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 5 – (1) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES ve yabancı dil puanı aranmayabilir. ALES ve yabancı dil puanı istenildiği takdirde taban puanın belirlenmesinde ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı gerekir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuran adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezsiz yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere, 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuran yabancı ülkelerdeki lisans programından mezun olan Türk uyruklu adayların Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesine de sahip olmaları gerekir ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezsiz yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere, 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(4) ALES puanı koşulu aranmayan tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede lisans mezuniyet not ortalamasının % 50'si ve yazılı sınav ve/veya mülakat sonucunun % 50'si dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla en az toplam 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(5) ALES puanı koşulu aranan tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; ALES puanı, lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede ALES puanının % 50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının % 20'si ve yazılı sınav ve/veya mülakat sonucunun % 30'u dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla en az toplam 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(6) ALES puanı koşulu aranan tezsiz yüksek lisans programına başvuracak aday, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenen bir puan veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğer puan almak zorundadır.

(7) Yabancı dil koşulu aranan tezsiz yüksek lisans programına başvuracak aday, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenen bir puan veya ÖSYM tarafından kabul edilen ve 52 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ulusal veya uluslararası bir sınavdan eşdeğeri puan almak zorundadır.

(8) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuvarının enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmez.

(9) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(10) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki belgeleri eklerler:

- Lisans diplomasının aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans programından mezun olanların diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesinin aslı veya onaylı örneği,
- İstenildiği takdirde ALES sonuç belgesi,
- İstenildiği takdirde yabancı dil belgesi,
- Diplomaya esas teşkil eden, lisans mezuniyet not ortalamasını içeren öğrenci durum belgesi,
- Başvuru koşullarında istenmişse referans mektubu.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Tezsiz yüksek lisans başvurularını değerlendirmek ve yazılı olarak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat yapmak üzere, enstitü anabilim dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından enstitü yönetim kurulu en az üçer kişilik jüriler oluşturur. Jüri, adayları 5 inci maddenin dördüncü veya beşinci fıkrasını dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların lisansüstü programa kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulu öğrenci kabulü kesinleşir.

(2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Süre

MADDE 7 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıran yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması ve değişikliği

MADDE 8 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını ve çalışmak istediği alanı, danışman tercihini de dikkate alarak öncelikle öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından yoksa Üniversite kadrosunda bulunan öğretim görevlileri arasından doktora derecesine sahip bir danışmanı, en geç birinci yarıyılın sonuna kadar atar. Danışman ve proje konusu, enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Bir danışmanın üstleneceği en çok lisansüstü öğrenci sayısı, ilgili anabilim/anasanat dalının özelliği de gözetilerek enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(3) Öğrencinin danışman değişikliği istemi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Danışmanın bir öğrencinin danışmanlığından çekilme istemi de gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 9 – (1) Kredili derslerini ve tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş dönem projesini başarıyla tamamlayan ve enstitünün istediği diğer belgeleri bir ay içinde enstitüye teslim eden tezsiz yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Belgelerini bir ay içinde teslim etmeyen öğrencinin istemi durumunda enstitü yönetim kurulu, teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Verilen süre sonunda da gerekli koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans için enstitü yönetim kurulunda mezuniyet hakkında karar verildiği toplantı tarihi, diploma yazılacak mezuniyet tarihidir.

Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçiş

MADDE 10 – (1) Tezli yüksek lisans programına geçiş, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar yapılabilir. Tezli yüksek lisans programına geçmek için yabancı dil ve ALES koşulunun yerine getirilmesi gerekir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler ve başvurdukları tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari koşulları yerine getirenlerin tezsiz yüksek lisans programında aldıkları dersler ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçen öğrenci, programı tamamlamak için tezli yüksek lisans programında verilen azami süreyi aşamaz.

(4) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçebilmek için, anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile not ortalaması barajı da konulabilir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçiş bir kez yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Genel esaslar

MADDE 11 – (1) Tezli yüksek lisans programı, öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programları; enstitülerin anabilim/anasanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür.

(3) Tezli yüksek lisans programının hangi enstitü/anabilim dallarında açılacağı, anabilim/anasanat dalının önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(4) Tezli yüksek lisans programı toplam 21 ulusal krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer ve tez çalışması olmak üzere en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Seminer ve tez çalışmasının ulusal kredisi olmayıp başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. 120 AKTS kredisinin 60 AKTS kredisi dersler ve semineri, 60 AKTS kredisi de uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasını kapsar. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri tezli yüksek lisans programına dâhil edilmez.

(5) Öğrencinin tezli yüksek lisans programı kapsamında alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile Üniversitedeki diğer lisansüstü programlar ya da diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

(6) Yabancı dilde lisansüstü programlar, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulunun kararıyla açılabilir.

(7) Öğrenci, danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl için uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

(8) Tezli yüksek lisans programı, ikinci öğretim programı olarak yürütülebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 12 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezli yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere, 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(2) Tezli yüksek lisans programında öğrenci ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puan almak zorundadır.

(3) Tezli yüksek lisans programına başvuracak öğrenci YDS'den en az 50 puan veya Ankara Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil sınavı veya ÖSYM tarafından kabul edilen ve 52 ncimaddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ulusal veya uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puan almak zorundadır.

(4) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran yabancı ülkelerdeki lisans programından mezun olan Türk uyruklu adayların Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesine de sahip olmaları gerekir ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezli yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere, 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(5) Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde lisans mezunu adaylardan başvuranlar için ALES puanının % 50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının % 20'si ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunun % 30'u dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla en az toplam 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(6) ALES puanı koşulu aranmayan tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede lisans mezuniyet not ortalamasının % 50'si ve yazılı sınav ve/veya mülakat sonucunun % 50'si dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla en az toplam 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(7) Adaylarda aranacak ALES puanı ve türü ile yabancı dil puanı, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü kurulunda karara bağlanır ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(8) Tezli yüksek lisans programlarına başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(9) Tezli yüksek lisans programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki belgeleri eklerler:

a) Lisans diplomasının aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans ve/veya yüksek lisans programından mezun olanların diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesinin aslı veya onaylı örneği,

b) ALES sonuç belgesi (Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuvarının enstitülerdeki anabilim/anasanatlardalarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmez),

c) Yabancı dil belgesi,

ç) Diplomaya esas teşkil eden, lisans mezuniyet not ortalamasını içeren öğrenci durum belgesi,

d) Başvuru koşullarında istenmişse referans mektubu.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 13 – (1) Tezli yüksek lisans başvurularını değerlendirmek ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat yapmak üzere, enstitü yönetim kurulu, enstitü anabilim dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından en az üçer kişilik jüriler oluşturur. Jüri, adayları 12 nci maddenin beşinci veya altıncı fıkrasını dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların lisansüstü programa kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir.

(2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Süre

MADDE 14 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayamayan, azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması ve değişikliği

MADDE 15 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını ve çalışmak istediği alanı, danışman tercihini de dikkate alarak öncelikle öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından yoksa Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Derslerini tamamlayan öğrenci en geç üç ay içinde tez önerisini enstitüye sunar. Tez danışmanı, tez konusu ve tez önerisi enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda, Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanını gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından ya da Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. İkinci tez danışmanının Üniversite dışından olması durumunda yüksek lisans tezi yönetmiş olması zorunlu değildir.

(3) Bir tez danışmanının üstleneceği en çok lisansüstü öğrenci sayısı ilgili anabilim/ anasanat dalının özelliği de gözetenilerek enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(4) Tez danışmanı, enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl ve yaz döneminde danışmanı olduğu öğrenciler için, tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak kadrosunun bulunduğu anabilim/anasanat dalında, program açılmamış ise öğrencinin bulunduğu anabilim/anasanat dalında uzmanlık alan dersi açar. Her öğrenci, açılan uzmanlık alan dersini almakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersine ilişkin ilkeler, enstitü kurulunca kararlaştırılır ve enstitü yönetim kurulunca uygulanır.

(5) Öğrencinin danışman değişikliği istemi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Danışmanın bir öğrencinin danışmanlığından çekilme istemi de gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Danışman değişikliği istemi tez aşamasında olursa hem danışmanın hem de öğrencinin onayı olmak zorundadır.

(6) Tez danışmanının Üniversitedeki görevinden ayrılması veya altı ay ya da daha uzun süreli il dışı görevlendirilmesi durumunda yerine yeni bir danışman atanır. Önceki danışman ikinci danışman olarak devam edebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 16 – (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, tezini ilgili enstitü kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Yüksek lisans tezinin savunulmasından önce öğrenci, tezin dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Düzeltme verilen tezlerde ise öğrenci, tezini tamamlayarak düzeltilmiş dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygun ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulu kararıyla belirlenmiş olan tez jüri önerisini, tez nüshalarını ve intihal yazılım programı raporunu anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Enstitü, söz konusu tez ve teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak jüri üyelerine gönderir. Jüri üyelerinin rapordaki verileri dikkate alarak yapacağı inceleme sonucunda intihal saptamaları durumunda gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere raporlar enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açıktır.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Alınan karar öğrenciye ve dinleyicilere açıklar. Karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi, aynı jüri önünde yeniden savunur. Yeniden savunmada jüri üyelerinin aynı öğretim üyeleri olamaması durumunda enstitü yönetim kurulunca farklı jüri üyeleri de görevlendirilebilir. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Kabul edilen tezlerde, tezin kabul onay sayfasında jüri üyelerinin imzaları bulunur. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, muhalif üye/üyeler de kabul onay sayfasını imzalar.

(9) İlgili anabilim dalında tezsiz yüksek lisans programı var ise ve yüksek lisans tezi reddedilen öğrenci istemde bulunmuşsa, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 17 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç nüshasını ve dijital kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü yönetim kurulu, istem durumunda teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, mezuniyet tarihi anabilim/anasanat programlarına kayıtlı öğrenciler için tez sınavı sonrası yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihi; diğer programlara kayıtlı öğrenciler için ise tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir nüshası dijital olarak, bilimsel araştırma ve çalışmaların hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 18 – (1) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş izni ve süresi anabilim/anasanat dallarının önerisi üzerine enstitü yönetim kurullarınca verilir.

(2) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar yapılabilir.

(3) Aynı anabilim/anasanat dalında yer alan tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrenci tezsiz yüksek lisans programı için gerekli kredileri tamamlamak zorundadır.

(4) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrenci, programı tamamlamak için tezsiz yüksek lisans programında verilen azami süreyi aşamaz.

(5) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçebilmek için, anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile genel akademik başarı not ortalaması barajı da konulabilir.

(6) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş bir kez yapılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 19 – (1) Doktora programı, öğrenciyi bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 ulusal krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, uzmanlık alan dersi, yeterliğe hazırlık çalışması, tez çalışması, diğer öğrenim etkinlikleri, alanıyla ilgili tek ya da çok isimli ulusal ya da uluslararası hakemli bir dergide yayımlanan bir makale ya da DOI numarası alınmış elektronik ortamda basılmış makale ya da kitap veya kitap bölümü olmak üzere toplam en az 240 AKTS kredisinden oluşur. 240 AKTS kredisinin 120 AKTS kredisi dersler, seminer, uzmanlık alan dersi ve yeterliğe hazırlık çalışması, 120 AKTS kredisi de uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine öğrenciyi bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri doktora programına dâhil edilmez.

(3) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az 42 ulusal kredilik 14 ders, en az iki seminer, uzmanlık alan dersi, yeterliğe hazırlık çalışması, tez çalışması, diğer öğrenim etkinlikleri, alanıyla ilgili tek ya da çok isimli ulusal ya da uluslararası hakemli bir dergide yayımlanan bir makale ya da kitap veya kitap bölümü olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. 300 AKTS kredisinin 180 AKTS kredisi dersler, seminer, uzmanlık alan dersi ve yeterliğe hazırlık çalışmasından, 120 AKTS kredisi de uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur.

(4) Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(5) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(6) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(7) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(8) Öğrenci, danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl için uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

(9) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(10) ALES'ten en az 55 puanı sağlayarak yüksek lisans eğitimine başlayan öğrenciler, yüksek lisans eğitimlerini tamamladıktan sonra en fazla bir yarıyıl ara vererek doktora programına başvurmuşlarsa yeni bir ALES puanı getirilebilecekleri gibi yüksek lisans programına girerken geçerli olan ALES puanını da kullanabilirler.

Başvuru ve kabul

MADDE 20 – (1) Doktora programlarına başvuruda bulunacak adayların aşağıdaki koşulları sağlamış olması gerekir:

a) Tezli yüksek lisans diploması ile başvuran adayların yüksek lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puana sahip olmaları gerekir.

b) Lisans derecesiyle bütünlük doktora programına başvuran adayların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puana sahip olmaları gerekir.

c) Tıp, diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi kazanmış olan fen ve dört yıllık eczacılık fakültesi mezunu adayların, lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES'ten başvurdukları programın puan türünde en az 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 ncimaddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri puana sahip olmaları gerekir.

ç) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve 50'den az olmamak koşuluyla TUS'tan alınmış temel tıp puanına veya ALES'in sayısal puan türünde 55'den az olmamak koşuluyla ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, TUS'ta temel tıp bilimleri testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. Dış Hekimliği Fakültesi mezunu olup doktora programlarına başvurabilmek için lisans diplomasına ve 50'den az olmamak koşuluyla DUS'tan alınmış puana veya ALES'in sayısal puan türünde 55'den az olmamak koşuluyla ALES puanına sahip olmaları gerekir.

d) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olmak koşuluyla tezsiz yüksek lisans diplomasına sahip adayların yüksek lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES'ten başvurdukları programın puan türünde en az 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

e) Yabancı ülkelerdeki lisans veya tezli yüksek lisans programından mezun olan Türk uyrukluların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi de almaları gerekir.

(2) Doktora programına öğrenci kabulünde anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile 52 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından eşdeğer bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

(3) Doktora programına başvuracak olan adayların programa kabulünde, ALES puanı, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu değerlendirilir.

a) Değerlendirmede ALES puanının % 50'si, lisans ve /veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının % 20'si, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunun % 30'u dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

b) Temel tıp bilimleri programlarına başvuran Tıp Fakültesi mezunları için ALES veya TUS temel tıp puanı dikkate alınır. Değerlendirmede ALES veya TUS temel tıp puanının % 50'si, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalamasının % 20'si, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunun % 30'u dikkate alınarak, anabilim dalı akademik kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

c) Dış Hekimliği Fakültesi mezunları için ALES veya DUS puanı dikkate alınır. Değerlendirmede ALES veya DUS puanının % 50'si, lisans veya yüksek lisans not ortalamasının % 20'si, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunun % 30'u dikkate alınarak, anabilim dalı akademik kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

ç) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuvarının enstitülerdeki anabilim/ anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenebilir.

(4) Doktora programlarına başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(5) Doktora programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki belgeleri eklerler:

a) Lisans ve yüksek lisans mezuniyet belgesi veya Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans veya yüksek lisans programından mezun olanların diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesinin aslı veya onaylı örneği,

b) ALES sonuç belgesi,

c) Yabancı dil belgesi,

ç) Lisans ve yüksek lisans mezuniyet derecesini gösterir not döküm belgesinin onaylı örneği,

d) Başvuru koşullarında istenmişse referans mektubu.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 21 – (1) Doktora başvurularını değerlendirmek ve yazılı olarak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat yapmak üzere, enstitü yönetim kurulu, enstitü anabilim dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından en az üçer kişilik jüriler oluşturur. Jüri, adayları 20 nci maddenin üçüncü fıkrasını dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların doktora programına kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir.

(2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Süre

MADDE 22 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıran yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması ve değişikliği

MADDE 23 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını ve çalışmak istediği alanı, danışman tercihini de dikkate alarak Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusunu ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanı, en geç birinci yarıyılın sonuna kadar atanır.

(2) Tez danışmanı, Üniversite öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Ancak 20 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan fakültelerin öğretim üyeleri bu kapsam dışındadır. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından ya da Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(3) Öğrencinin danışman değişikliği istemi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Danışmanın bir öğrencinin danışmanlığından çekilme istemi de gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Danışman değişikliği istemi tez aşamasında olursa hem danışmanın hem de öğrencinin onayı olmak zorundadır.

(4) Tez danışmanının Üniversitedeki görevinden ayrılması veya altı ay ya da daha uzun süreli il dışı görevlendirilmesi durumunda yerine yeni bir danışman atanır. Önceki danışman ikinci danışman olarak devam edebilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 24 – (1) Yeterlik sınavı, zorunlu ve seçmeli derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Geçerli bir mazereti olmaksızın yeterlik sınavına girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi, en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Yeterlik sözlü sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında 41 inci maddeye göre işlem yapılır. Sınav jürisi öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyılda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek koşuluyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 25 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek görevini üstlenen biri tez danışmanı olmak üzere ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse oy hakkı olmaksızın komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun kararı ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 26 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci, başarısız sayılarak tez önerisi enstitü yönetim kurulunca reddedilir.

(4) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kez olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az on beş gün önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 27 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, tezini ilgili enstitü kurulunun önerisi ile Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunulmasından önce öğrenci, tezin dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Düzeltme verilen tezlerde ise öğrenci, tezini tamamlayarak düzeltilmiş dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygun ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulu kararıyla belirlenmiş olan tez jüri önerisini, tez nüshalarını ve intihal yazılım programı raporunu anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Enstitü, söz konusu tez ve teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak jüri üyelerine gönderir. Jüri üyelerinin rapordaki verileri dikkate alarak yapacağı inceleme sonucunda intihal saptamaları durumunda gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere raporlar enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Varsa ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(5) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için tez önerisi hariç en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Alınan kararı öğrenciye ve dinleyicilere açıklar. Tez savunması sırasında jüri üyeleri biniş giyerler. Savunması başarılı olan öğrenciye de biniş giydirilir. Tezi kabul edilen öğrenci başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 28 – (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç nüshasını ve dijital kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin dijital kopyası, bilimsel araştırma ve çalışmaların hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Doktora programından tezli veya tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 29 – (1) Doktora programından tezli ve var ise tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş izni ve süresi anabilim/anasanat dallarının önerisi üzerine enstitü yönetim kurullarınca verilir.

(2) Lisans derecesi ile doktora programından tezli yüksek lisans veya tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrenci, programı tamamlamak için hangi yüksek lisans programına başvurduysa o programda verilen azami süreyi aşamaz.

(3) Lisans derecesi ile doktora programından tezli veya tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş bir kez yapılır.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş olan ve en az 21 ulusal/60 AKTS kredilik yedi dersini ve en az bir seminerini başarı ile tamamlamış bir öğrenci ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla tezli yüksek lisans programına geçerek tez aşamasından devam edebilir.

(5) İlgili anabilim dalında tezsiz yüksek lisans programı var ise, lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara ya da doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli asgari kredi yükü, dönem projesi ve benzeri diğer koşulları yerine getirmiş olmaları kaydıyla istemleri durumunda tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 30 – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 ulusal krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere toplam en az 240 AKTS kredisinden oluşur. 240 AKTS kredisinin 120 AKTS kredisi dersler ve uygulamalar, 120 AKTS kredisi de uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri sanatta yeterlik programına dâhil edilmez.

(3) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az 42 ulusal kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. 300 AKTS kredisinin 180 AKTS kredisi dersler ve uygulamalar, 120 AKTS kredisi de uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur.

(4) İlgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(5) Öğrenci, danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl için uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

Başvuru ve kabul

MADDE 31 – (1) Sanatta yeterlik programına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55 puan, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puana sahip olmaları gerekir.

(2) Yüksek lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuran adayların yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri olması gerekir.

(3) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuran adayların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri olması gerekir.

(4) Yabancı ülkelerdeki lisans veya yüksek lisans programından mezun olanların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi de almaları gerekir. Sanatta yeterlik programına başvuracak olan adayların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanı, yüksek lisans not ortalaması ile yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavı/portfolyo/performans sınavı incelemesi sonucu da değerlendirilebilir. Değerlendirmede ALES puanının % 50'si, lisans ve/veya yüksek lisans ortalamasının % 20'si, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavı/portfolyo/performans sınavı incelemesi sonucunun % 30'u dikkate alınarak, ilgili anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(5) ALES puanı koşulu aranmayan sanatta yeterlik programına başvuracak olan adaylarda lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavı/portfolyo/performans sınavı sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede lisans mezuniyet not ortalamasının % 50'si ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavı/portfolyo/performans sınavı sonucunun % 50'si dikkate alınarak anabilim/anasanatdalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla en az toplam 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(6) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, ana dilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile 52 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato karar verir.

(7) ALES'e eşdeğer ve Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınav için ilan edilen eşdeğer puanlar, Senato kararı ile yükseltilebilir. Ancak enstitülerdeki,

Güzel Sanatlar Fakültesi ile Devlet Konservatuvarına ilişkin anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde birinci fıkraya hükümleri uygulanır.

(8) Sanatta yeterlik programlarına başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(9) Sanatta yeterlik programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki belgeleri eklerler:

a) ALES sonuç belgesi,

b) Yabancı dil belgesi,

c) Lisans ve yüksek lisans mezuniyet belgesi veya Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans veya yüksek lisans programından mezun olanların diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesinin aslı veya onaylı örneği,

ç) Lisans ve yüksek lisans mezuniyet derecesini gösterir not döküm belgesinin onaylı örneği,

d) Başvuru koşullarında istenmişse referans mektubu.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 32 – (1) Sanatta yeterlik başvurularını değerlendirmek ve yazılı olarak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat yapmak üzere, enstitü anabilim dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından enstitü yönetim kurulu en az üçer kişilik jüri oluşturur. Jüri, adayları 31 inci maddenin dördüncü fıkrasını dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların lisansüstü programa kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir.

(2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Süre

MADDE 33 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması ve değişikliği

MADDE 34 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için danışman tercihini de dikkate alarak Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve danışmanla birlikte öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanı, en geç birinci yarıyılın sonuna kadar atanır.

(2) Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında öğretim üyelerinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından ya da Üniversite kadrosu dışından en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir.

(3) Öğrencinin danışman değişikliği istemi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Tez danışmanının bir öğrencinin danışmanlığından çekilme istemi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Danışman değişikliği istemi tez aşamasında olursa hem danışmanın hem de öğrencinin onayı olmak zorundadır.

(4) Tez danışmanının Üniversitedeki görevinden ayrılması veya altı ay ya da daha uzun süreli il dışı görevlendirilmesi durumunda yerine yeni bir danışman atanır. Önceki danışman ikinci danışman olarak devam edebilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 35 – (1) Tez hazırlayan öğrenci sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metnini ilgili enstitü kurulunun önerisi ile Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik tezinin savunulmasından önce öğrenci, tezin dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Düzeltme verilen tezlerde ise öğrenci, tezinin tamamlayarak düzeltilmiş dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygun ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulu kararıyla belirlenmiş olan tez jüri önerisini, tez nüshalarını ve intihal yazılım programı raporunu anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Enstitü söz konusu

tez ve teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak jüri üyelerine gönderir. Jüri üyelerinin rapordaki verileri dikkate alarak yapacağı inceleme sonucunda intihal saptamaları durumunda gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere raporlar enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezin nüshalarını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş kişiden oluşur. Varsa ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Alınan kararı öğrenciye ve dinleyicilere açıklar. Tez savunması sırasında jüri üyeleri biniş giyerler. Savunması başarılı olan öğrenciye de biniş giydirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenci başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 36 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tez sınavı sonrasında yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihidir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç nüshasını ve dijital kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir nüshası dijital olarak, bilimsel araştırma ve çalışmaların hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Sanatta yeterlik programından tezli veya tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 37 – (1) Sanatta yeterlik programından varsa tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş izni ve süresi anabilim/anasanat dallarının önerisi üzerine enstitü yönetim kurullarınca verilir.

(2) Sanatta yeterlik programından tezli yüksek lisans veya tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrenci, programı tamamlamak için hangi yüksek lisans programına başvurduysa o programda verilen azami süreyi aşamaz.

(3) Sanatta yeterlik programından tezli veya tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş bir kez yapılır.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olan ve en az 21 ulusal/60 AKTS kredilik yedi dersini ve en az bir seminerini başarı ile tamamlamış bir öğrenci ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla tezli yüksek lisans programına geçerek tez aşamasından devam edebilir.

(5) İlgili anabilim dalında tezsiz yüksek lisans programı var ise, lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara ya da sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli asgari kredi yükü, dönem projesi ve benzeri diğer koşulları yerine getirmiş olmaları kaydıyla istemleri durumunda tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Eğitim-Öğretim Esasları

Ders seçimi

MADDE 38 – (1) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrencilerin ders seçimlerine tezsiz yüksek lisans öğrenci ile birlikte danışmanı, tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlikte ise öğrenci ile birlikte tez danışmanı karar verir. Danışman/tez danışmanı atanmayan öğrenciler için ise, bu görev danışman/tez danışmanı atanıncaya kadar ilgili enstitü anabilim dalı başkanı veya anabilim dalı başkanının enstitüye bildirdiği öğretim üyeleri tarafından yürütülür.

Ders alma ve alınan derslerin kabulü

MADDE 39 – (1) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrenciler, kayıt yaptırdığı programın gerektirdiği toplam kredinin en az yarısını kendi programından almak zorundadır.

(2) Öğrencilerin yaz dönemi, özel öğrencilik, yatay geçiş ve daha önceki lisansüstü programlarda aldıkları derslerin kabul edilme ve öğrencinin alması gereken toplam krediden düşülmesi koşulları danışmanın görüşü ve ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Akademik takvimde belirlenen süre içerisinde ders değişikliği, ders ekleme ve ders bırakma, tez danışmanı/danışman onayı ile yapılabilir.

Programlar, sınavlar ve değerlendirme

MADDE 40 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim programları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmalar ile ulusal/AKTS kredi toplamlarıdır.

(2) Bir yarıyıldaki hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Araştırma Yöntemleri dersinin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(4) Lisansüstü öğretim programlarından mezun olan öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş kuramsal veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer etkinlikler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak Senato tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde AKTS ders kredileri hesaplanır.

(5) Bir lisansüstü dersin ulusal kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık kuramsal ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(6) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen kâğıt ortamında yapılan yazılı sınavlar ile proje ve ödevler, tüm öğrencilere eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir öğrenciye farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya dijital olarak saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen ilkelere uyulur.

(7) Öğrencilerin sınavlara girebilmeleri için kuramsal derslerin % 70'ine, uygulamaların ve/veya diğer öğrenim etkinliklerinin % 80'ine devam etmiş olmaları gerekir. Dersin kuramsal ve uygulamalı olması durumunda bu derste % 80 devam koşulu aranır. Anabilim dalı akademik kurulu kararı ile ara sınav başarı koşulu da aranabilir.

(8) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programına kayıtlı öğrenciler için devam durumu öğrencilerin sisteme girişi, sanal sınıflara katılımı ve öğretim materyallerine erişimi ölçüt alınarak belirlenir. Belirlenen esaslara uymayan öğrenciler, o dersin dönem sonu sınavına giremez.

(9) Uzaktan öğretim programlarında yapılan sınavlara giremeyen öğrenciler için mazeret kabul edilmez.

Derslerde başarının değerlendirilmesi

MADDE 41 – (1) Lisansüstü derslerde yarıyıl içinde yapılan çalışmalar, ara sınavlar ile yarıyıl sonu sınavlarının ağırlıklarının başarı puanına katkısı anabilim/anasanat dalı akademik kurullarınca düzenlenir, her yarıyıl başında ilan edilerek öğrencilere duyurulur.

(2) Başarı puanı 4,00 üzerinden değerlendirilir. Yarıyıl sonu sınavlarında başarılı sayılmak için yüksek lisans öğrencilerinin 4,00 üzerinden en az 2,75 doktora öğrencilerinin ise en az 3,00 almaları gerekir. Yüksek lisans programlarında C1 ve yukarısında yer alan notlar başarılı, C2 ve aşağısında yer alan notlar başarısız; doktora programında ise B3 ve yukarısında yer alan notlar başarılı, C1 ve aşağısında yer alan notlar başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin, kayıtlı olduğu programda yer alan zorunlu ya da zorunlu ders havuzundan aldığı derslerden başarılı olması gerekmektedir. Zorunlu olmayan bir dersten başarısız olunması durumunda o ders yerine başka bir ders alınabilir. Öğrenciler, genel akademik başarı not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri tekrarlayabilirler.

(4) Değerlendirme sonucu elde edilen başarı puanları aşağıdaki tabloda belirtilen harf notuna çevrilir:

a)

<u>Puanlar</u>	<u>Notlar</u>	<u>Katsayılar</u>
90-100	A	4,00
85-89	B1	3,50
80-84	B2	3,25
75-79	B3	3,00
70-74	C1	2,75
65-69	C2	2,50
60-64	C3	2,00
50-59	F1	1,50
49 ve aşağısı	F2	0,00

b) Diğer harf notları aşağıda belirtilmiştir;

1) FF1: Sınava girme hakkı olduğu halde sınava girmedi, başarısız,

2) FF2: Derse girmedi veya devam koşulunu yerine getirmedi, başarısız,

3) MZ: Mazereti nedeni ile yarıyıl sonu/yılsonu sınavına girmedi,

4) BŞ: Bilimsel hazırlık dersleri, dönem projesi, uzmanlık alan dersi, seminer, tez çalışması ve tez izleme komitesi raporlarından başarılı,

5) BŞZ: Bilimsel hazırlık dersleri, dönem projesi, uzmanlık alan dersi, seminer, tez çalışması ve tez izleme komitesi raporlarından başarısız, süresinde gelmeyen tez izleme komitesi raporları için de başarısız notu verilir.

6) BŞ ve BŞZ notları genel akademik başarı not ortalamalarına katılmaz.

7) FF1 notu; bu Yönetmelikte öngörülen koşulları yerine getirerek, ders, yeterlik, tez ve benzeri sınavlara girme hakkı olduğu halde sınava girmeyen öğrencilere verilir. Bu not, yarıyıl ve genel akademik başarı not ortalaması hesaplanırken (F2) notu olarak işleme alınır.

8) FF2 notu; derse devam yükümlülüklerini veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getiremediği için sınava girme hakkını elde edemeyen öğrencilere verilir. Bu not, not ortalaması hesabında (F2) notu işlemi görür.

9) MZ notu; yarıyıl sonu, yeterlik, tez ve benzeri sınavlara girmeyen öğrencilere Senatonun belirlediği ve enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle mazeret sınav hakkı verilebilir. Öğrenciler (MZ) notu verilen bir dersin sınavına dersin açıldığı ilk yarıyıldan girerler. Alınan not ilgili yarıyılın akademik başarı not ortalamasına ve genel akademik başarı not ortalamasına katılarak değerlendirilir. Mazeret sınavları için ikinci bir mazeret hakkı verilmez.

Akademik başarı not ortalamaları

MADDE 42 – (1) Öğrencilerin akademik başarı not ortalamaları, her yarıyıl sonunda enstitüler tarafından hesaplanarak belirlenir.

(2) Bu hesaplama sonucunda, öğrencinin yarıyıl akademik başarı not ortalaması ve genel akademik başarı not ortalaması olmak üzere iki ortalama elde edilir.

(3) Bir öğrencinin bir yarıyıldan aldığı derslerden elde ettiği notların katsayısı ile o derslerin kredi değerlerinin çarpımından oluşan toplam sayı bulunur. Daha sonra bütün derslerden elde edilen bu sayı, derslerin kredi değerleri toplamına bölünerek yarıyıl akademik başarı not ortalaması hesaplanır. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülür ve yuvarlanır.

(4) Genel akademik başarı not ortalaması ise, yarıyıl akademik başarı not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmişinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel akademik başarı not ortalamasına tekrar edilen derslerden alınan en son not katılır. Bütün notlar öğrenci durum belgesine geçirilir. Bütün yarıyılların ortalaması olan genel akademik başarı not ortalaması 3,75'in üstünde olan öğrenciler üstün başarılı sayılır.

Öğrencilik veya sınav hakkını saklı tutma

MADDE 43 – (1) Kayıt, devam, uygulama ve sınav gibi yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getiremeyen öğrencinin hakları, başvurusu üzerine Senato tarafından belirlenen haklı ve geçerli nedenler çerçevesinde değerlendirilerek, enstitü yönetim kurulu kararıyla saklı tutulur.

(2) Öğrencilerin öğrencilik hakları yüksek lisans süresi içinde en çok iki yarıyıl, doktora süresi içinde en çok dört yarıyıl saklı tutulabilir.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 44 – (1) Öğrenciler, derslerin sınav sonuçları açıklandıktan sonraki en geç beş iş günü içinde ilgili enstitü müdürlüklerine yazılı olarak itirazda bulunabilirler. Enstitü yönetim kurulunca gerektiğinde dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanlarının görüşü alınarak sınav kâğıtlarında ve sınav not çizelgelerinde maddi bir hata belirlenirse düzeltilir. Maddi hata, ilgili öğrenciye de gösterilerek en geç on gün içinde duyurulur.

Kayıt silme

MADDE 45 – (1) Enstitü yönetim kurulu kararıyla;

a) İkinci ve daha sonraki herhangi bir yarıyıl sonunda genel akademik başarı not ortalaması 2,00'den az olan öğrencilerin,

b) Yüksek lisans veya doktora tez çalışması ile ilgili uzmanlık alan dersinden üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız (BŞZ) notu alan öğrencilerin,

c) Senato tarafından belirlenen esaslara göre haklı ve geçerli bir nedeni olmadan aynı programda kayıt yenileme işlemini iki kez yerine getirmeyen öğrencilerin,

ç) Yüksek lisans diploması ile doktora başvuran ve koşullarını yerine getirdiği halde beşinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmeyen ya da lisans derecesi ile doktora başvuran ve koşullarını yerine getirdiği halde yedinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmeyen doktora öğrencilerinin kaydı silinir.

(2) Öğrencilerin, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olmaları durumunda ilgili birim yönetim kurulu kararıyla ilişkileri kesilir.

(3) Öğrencilerin enstitü ile ilişkilerinin kesilmesi kendi istemleri üzerine de olabilir. Bu takdirde öğrenciler enstitüye yazılı olarak şahsen başvurmak zorundadırlar. İlişkiler kesme sürecinde öğrenciler ilgili birimlerden alacakları ilişki kesme belgelerini enstitüye sunmak zorundadırlar.

Engelli öğrenciler

MADDE 46 – (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile kanıtlanmış olan lisansüstü programlara kayıtlı engelli öğrenci, 39 uncu maddede yer alan ders almaya ilişkin hükümlere uymakla yükümlüdür. Ancak engeli nedeniyle herhangi bir dersin gerekliliklerini yerine getirmekte güçlük çekmesi durumunda, danışmanın ve dersin öğretim elemanının onayı ile söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar, düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması sağlanır. Öğrenci dersin gerekliliklerini yerine getiremiyor ise, varsa o derse eşdeğer olan bir başka ders alır.

(2) Lisansüstü programlara kayıtlı engelli öğrenci, 41 inci maddede belirtilen sınavlara girmek zorundadır, ancak öğrencinin performansının en iyi şekilde değerlendirilebilmesi için, öğrencinin engeli temel alınarak dersi veren öğretim elemanı ve ilgili birimin engelli uyarlama mektubu onayı ile sınav yeri, süresi, biçimi değiştirilip uygun duruma getirilebilir. Sınavda kullanılacak özel alfabe, bilgisayar, büyüteç gibi ek gereçler, okumaya ya da yazmaya yardımcı kişi ya da araçlar sağlanır.

Diğer hükümler

MADDE 47 – (1) Yüksek lisans ve doktora programları ile sanatta yeterlik çalışmasına, hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabileceği, Senato tarafından belirlenmekle birlikte gerek görülmesi durumunda Üniversitelerarası Kurulun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu kararı ile belirlenebilir.

(2) Üniversite, öğrenci kabul edeceği lisansüstü programların adlarını, başvurma koşullarını, son başvuru tarihini, istenilen belgeleri ve diğer hususları ilan eder. Söz konusu ilan her yarıyıl başında öğrenci almak üzere verilebilir.

(3) Üniversite, Yükseköğretim Kurulu tarafından açılmasına izin verilen lisansüstü programları Ankara ili dışında sürdüremez.

(4) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(5) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık doktora eşdeğer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

(6) Yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine lisansüstü eğitim yapmak amacıyla atanan araştırma görevlileri, ilgili Üniversite veya Yüksek Teknoloji Enstitüsünün önerisi, Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulunun görüşü ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile ilgili enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği koşullara göre Üniversitede lisansüstü eğitime kabul edilirler. Bu araştırma görevlilerinin tez projeleri, kendi üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin araştırma fonlarından öncelik verilerek desteklenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 48 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı öğrencileri için eksiklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlıkta alınacak dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile zorunlu dersler olarak belirlenir. Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıdır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 49 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilirler.

(2) Yüksek lisans programına özel öğrenci olarak başvurabilmek için lisans programı mezunu olmak gerekir. Doktora programına özel öğrenci olarak başvurabilmek için yüksek lisans programı mezunu veya 20 nci maddede belirtilen niteliklere sahip olmak gerekir.

(3) Özel öğrencilik ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz. Özel öğrencilerin kabulünde not düzeyi aranmaz ve giriş sınavı yapılmaz. Enstitü anabilim/anasanat dalı programlarına kabul edilecek özel öğrenci sayıları ve koşulları ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulu tarafından her yarıyıl başında belirlenerek ilan edilebilir.

(4) Özel öğrencilerin, programa kayıt hakkı kazanmaları durumunda özel öğrenci iken başardıkları lisansüstü derslerden kendi anabilim veya bilim alanları ile ilgili olanlardan aldıkları krediler, izledikleri programdaki kredi toplamının yarısını geçmemek koşulu ile anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile devam etmekte olduğu program için geçerli sayılır.

Yatay geçiş yoluyla ğrenci kabulü

MADDE 50 – (1) Üniversite içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir üniversitenin lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı ğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş yoluyla kabul edilme koşulları, ilgili anabilim/anasanat akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

(2) ğrenci doktorada, yeterlik/sanatta yeterlik sınavına kadar yatay geçiş yapabilir.

Eğitimi yurt dışında tamamlayan öğrencilerin başvuru koşulları

MADDE 51 – (1) Eğitimi yurt dışında tamamlayan Türk ve yabancı uyruklu adayların lisansüstü programlara başvurularında aşağıdaki koşulları sağlamış olmaları gerekir:

a) Eğitimi yurt dışında tamamlayan yabancı uyruklu adayların TÖMER'in Türkçe yeterlik sınavını C1 düzeyinde başarmaları veya Yunus Emre Enstitüsünden alınacak Türkçe Yeterlik Belgesine sahip olmaları gerekir. Yabancı dille öğretim yapılan lisansüstü programlarda bu belge istenmez.

b) Eğitimi, denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yurt dışındaki bir üniversitede tamamlayan Türk ve yabancı uyruklu adayların lisansüstü programlara başvuruları ilgili enstitü yönetim kurulunda değerlendirilir.

c) Yabancı uyruklu adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları, yabancı ülkelerdeki lisans programından mezun olan Türk uyrukluların Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesine de sahip olmaları gerekir.

ç) Başvuruda bulunacak yabancı uyruklu adayların genel akademik başarı not ortalamalarının, ikinci öğretimde yürütülen tezsiz yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere, 4,00 üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri, tezli yüksek lisans diploması ile doktora programına başvuruda 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri, lisans derecesiyle bütünsel doktora programına başvuruda ise lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

Eşdeğerlikler

MADDE 52 – (1) Başvuruda aranan ALES ve YDS puanları yerine geçecek puanlar aşağıdaki hususlar dikkate alınarak değerlendirilir:

a) Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen uluslararası geçerliği olan Graduate Record Examination(GRE) ve Graduate Management Admission Test (GMAT) sınavlarından alınan belgeler ALES belgesi yerine geçerli sayılabilir.

b) KPDS, ÜDS ve benzeri ulusal ve uluslararası geçerliliği olan bir yabancı dil sınavında alınmış olan puanlar, Üniversitelerarası Kurul kararları çerçevesinde, enstitü yönetim kurulunca ÖSYM tarafından yapılan YDS'ye eşdeğer sayılabilir.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 53 – (1) Lisansüstü öğrencilik hakkı kazanan Türk ve yabancı uyruklu adaylar, akademik takvimde belirtilen tarihlerde aşağıdaki belgeleri teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırırlar:

a) Türk uyruklulardan aşağıdaki belgeler istenir:

1) Yüksek lisans programına veya en az sekiz yarıyıl süreli lisans öğreniminden sonra doktora programına kabul edilen adaylardan lisans diplomasının aslı ya da mezun olunan üniversite tarafından onaylı mezuniyet belgesi, tezli yüksek lisans yaptıktan sonra doktora programlarına kabul edilenlerden tezli yüksek lisans diplomasının aslı ya da Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans programını veya tezli yüksek lisans programından mezun olan Türk uyrukluların ise diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik belgesinin aslı veya onaylı örneği; Sağlık Bakanlığı'ndan uzmanlık yetkisi kazanmış Fen ve Eczacılık Fakültesi mezunlarının doğrudan doktora programına kabul edilmeleri durumunda lisans diplomasının aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği ile yetki belgesinin aslı ya da onaylı örneği,

2) ALES veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin; temel tıp bilimleri doktora programlarına kabul edilen Tıp Fakültesi mezunlarından TUS, Dış Hekimliği Fakültesi mezunlarından ise DUS belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,

3) Mezuniyet not ortalamasını içeren ğrenci durum belgesinin aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği,

4) YDS veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen bir sınavın bu puana eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,

5) T.C. kimlik numarası beyanı,

6) Yeni çekilmiş 4.5x6 cm boyutunda altı adet biyometrik fotoğraf,

7) Erkek adaylar için askerlikle ilişkisinin bulunmadığına dair beyan,

8) İlgili mevzuatla belirlenen ücretin ödendiğini gösteren belge,

9) Bir kurum adına burslu okuyacak adayların, burslu okuyacağına dair belgenin aslı veya onaylı örneği,

10) Üniversite veya diğer üniversitelerde araştırma görevlisi olanlarla ilgili belge.

b) Yabancı uyruklulardan aşağıdaki belgeler istenir:

1) Lisans veya lisansüstü öğrenimini Türkiye'de tamamlamış olan yabancı uyruklulardan, (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen diploma ve belgeler, yabancı ülkelerden alınan diplomaların noterden onaylı tercümesi ve Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik belgesinin aslı veya onaylı örneği,

2) Mezuniyet not ortalamasını içeren ğrenci durum belgesinin aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerden alınanların noterden onaylı tercümesi,

3) TÖMER tarafından yapılan Türkçe yeterlik sınavı sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı veya Yunus Emre Enstitüsü'nden alınacak Türkçe Yeterlik Belgesi,

4) YDS veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen bir sınavın bu puana eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,

5) Öğrenim vizesi ve pasaport ile bunların tercümelerinin noter tasdikli örnekleri,

6) İl Göç İdaresi Müdürlüğünden alınacak ikametgâh belgesinin aslı veya onaylı örneği,

7) Yeni çekilmiş 4.5x6 cm boyutunda altı adet biyometrik fotoğraf,

8) İlgili mevzuatla belirlenen öğrenim ücretinin ödendiğini gösteren belge,

9) Burslu adaylardan, burslu okuyacaklarına dair belgenin aslı veya onaylı örneği,

10) ALES veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

(2) Üniversitenin yaptığı ikili anlaşmalar çerçevesinde veya Yükseköğretim Kurulu kararlarıyla yerleştirilen yabancı uyrukluların, Türkçe ile ilgili düzenlemeler hariç, doğrudan kayıtları yapılabilir.

(3) Kesin kayıt hakkını kazanan adaylardan, başvuru sırasında aslını veya onaylı örneklerini teslim etmiş bulunduğu belgeler tekrar istenmez.

(4) Adaylara, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (b) bendinin (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde ve gerektiğinde (b) bendinin (10) numaralı alt bendindeki belgeleri tamamlamaları için enstitü müdürlüğünce uygun süre tanınır.

(5) Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya giriş sınavlarında sahtecilik yaptığı belirlenen kişilerin kayıt işlemleri iptal edilir.

Kayıt yenileme

MADDE 54 – (1) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler, güz ve bahar yarıyılları başında, akademik takvimde belirtilen tarihlerde, Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenen katkı payı/öğrenim ücretini ödemek ve ilgili enstitü müdürlüğünce istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Katkı payı/öğrenim ücretini ödemeyen öğrencilerin kaydı yenilenmez ve öğrencilere tanınan haklardan yararlandırılmaz.

(2) Dönem projesi/tez aşamasındaki her öğrenci kayıt yenilemek zorundadır.

(3) Senato tarafından belirlenen haklı ve geçerli bir nedeni olmadan bir yarıyıl kaydını yenilemeyen öğrenciler o yarıyıl ders seçemezler. Tez aşamasında ise, tez danışmanı/tez izleme komitesi tarafından o yarıyıl değerlendirme dışı bırakılarak başarısız sayılırlar. Bu durumlarda geçen süreler, programın içinde değerlendirilir.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan durumlar

MADDE 55 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan durumlarda; 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği hükümleri ve Yükseköğretim Kurulu, Senato ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 56 – (1) 12/9/2013 tarihli ve 28763 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulanması ve belirlenmiş süreler 2016-2017 eğitim-öğretim güz yarıyılından itibaren başlar.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 47 nci maddenin beşinci fıkrası uygulanmaz.

(3) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(4) Üniversitede yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları, ilgili öğrenciler mezun oluncaya kadar devam eder.

Yürürlük

MADDE 57 – (1) Bu Yönetmelik 2016-2017 eğitim-öğretim yılı başından geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 58 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ankara Üniversitesi Rektörü yürütür.